

Bydgoszcz, 18 listopada 2014 r.

WOJEWODA KUJAWSKO-POMORSKI
WNK.DW.III.431.2.1.2014.WK.JL

Pani
Wioletta Anna Wiśniewska
Starosta Aleksandrowski
ul. Słowackiego 8,
87-700 Aleksandrów Kujawski

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206 z późn. zm.), art. 2 pkt 1 i art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) oraz art. 258 § 1 pkt 5 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r., poz. 267 z późn. zm.) w dniach od 25 do 29 sierpnia 2014 r. (z przerwą 25.08.2014 r.) Wojewoda Kujawsko-Pomorski przeprowadził kontrolę Starosty Aleksandrowskiego – zwanego dalej *Starostą*, adres: ul. Słowackiego 8, 87-700 Aleksandrów Kujawski zrealizowaną przez zespół kontrolny Wydziału Nadzoru i Kontroli Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy w składzie:

- starszy inspektor w Wydziale Nadzoru i Kontroli Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy,
- inspektor wojewódzki w Wydziale Nadzoru i Kontroli Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy,

w zakresie realizacji zadań z zakresu administracji rządowej określonych:

- ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1205 ze zm.) – zwanej dalej *ustawą o ochronie gruntów*, dotyczących wyłączenia gruntów z produkcji rolniczej, w tym:
  - spełniania wymogów formalnoprawnych składanych wniosków o wydanie decyzji o wyłączeniu gruntów z produkcji oraz niezbędnej dokumentacji do jej wydania,
  - spełniania wymogów formalnoprawnych wydawanych decyzji oraz terminowości ich wydawania,
  - poprawności ustalania i pobierania należności i opłat,
- ustawą z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie (Dz. U. z 2013 r., poz. 1226 ze zm.) – zwanej dalej *Prawem łowieckim*, dotyczących wykonywania zadań związanych z gospodarowaniem obwodami łowieckimi – polnymi, w tym:
  - spełniania wymogów formalnoprawnych umów dzierżawy obwodów łowieckich polnych,
  - poprawności naliczania udziału w kosztach za dzierżawę obwodu łowieckiego,
  - poprawności rozliczenia otrzymanego czynszu dzierżawnego między nadleśnictwem i gminami,

- ustawą z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r., poz. 267 ze zm.) – zwaną dalej *K.p.a.*, dotyczących przyjmowania i załatwiania skarg i wniosków oraz wydawania decyzji administracyjnych, w tym:
  - wewnętrznej organizacji jednostki w zakresie przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania skarg i wniosków oraz przyjmowania interesantów w sprawach skarg i wniosków,
  - sposobu sporządzania i prowadzenia dokumentacji dotyczącej skarg i wniosków,
  - faktycznego sposobu przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania skarg i wniosków,
  - terminowości rozpatrywania i załatwiania skarg i wniosków.

Okres objęty kontrolą: rok 2013.

W wyniku przeprowadzonej kontroli działalność kontrolowana oceniona została:

- w zakresie *Prawa łowieckiego* – pozytywnie z uchybieniami,
- w zakresie *ustawy o ochronie gruntów* – pozytywnie z uchybieniami,
- w zakresie *K.p.a.* – pozytywnie z uchybieniami.

Ocen dokonano na podstawie następujących ustaleń:

1. W zakresie realizacji *Prawa łowieckiego*:

w okresie objętym kontrolą funkcjonowało 6 umów dzierżawy obwodów łowieckich;

- kontroli poddano dokumentację dzierżawną dla 6 obwodów łowieckich, próba badawcza stanowi 100 % zawartych umów na ich dzierżawę,
- *Starosta* zawarł umowy w roku 2007 wydzierżawiając kołom łowieckim obwody na okres 10 lat – art. 29 ust. 2 *Prawa łowieckiego*, umowy zawierają elementy wskazane w art. 29a *Prawa łowieckiego*. Do końca 2013 nie zostały zawarte aneksy do umów, aktualizujące numerację oraz obszar obwodu wskazany w nowym podziale województwa kujawsko-pomorskiego na obwody łowieckie ze względu na wyniki nieściśłości w wyliczeniach powierzchni i obszaru,
- wszystkie obwody wydzierżawiono na wniosek Zarządu Okręgowego Polskiego Związku Łowieckiego we Włocławku – art. 29 ust. 1 *Prawa łowieckiego*,
- do wniosków dołączono opinie, wydane przez Kujawsko-Pomorską Izbę Rolniczą oraz wójtów, na których administrowanym terenie znajduje się przedmiotowy obwód wskazany w rozporządzeniu Nr 20/2003 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 7 października 2003 r. w sprawie obwodów łowieckich Województwa Kujawsko-Pomorskiego (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 120, poz. 1678 ze zm.) – art. 29 ust. 1 *Prawa łowieckiego*,
- umowy dzierżawne podpisał *Starosta*, a ze strony kół łowieckich osoby wskazane w upoważnieniach dołączonych do wniosków,
- w związku z pojawieniem się nieściśłości co do wyliczeń obszaru obwodów, związanych szczególnie z powierzchnią wyłączoną z mocy art. 26 *Prawa łowieckiego* z powodu postępującej urbanizacji i rozwojem infrastruktury, zawarte z kołami łowieckimi umowy uznano za obowiązujące, przesyłając dzierżawcom corocznie zasady dokonanych naliczeń dzierżawnych wynikających z bieżącej aktualizacji parametrów przedmiotowych obwodów łowieckich. Po wprowadzeniu nowego podziału województwa kujawsko-pomorskiego na obwody łowieckie, *Starosta* otrzymał w 2012 r. od Prezydium Okręgowej Rady Łowieckiej i Zarządu Okręgowego

Polskiego Związku Łowieckiego we Włocławku (wnioskodawcy) zastrzeżenia do wyliczeń, które uniemożliwiły wnioskowanie o opinie do organów samorządowych (szczególnie miejskich) występujących w nowym podziale obwodów łowieckich zdefiniowanych przez samorząd województwa,

- naliczeń opłat tenuty dzierżawnej dokonywano na podstawie parametrów obwodów określonych w uchwale Nr LI/1379/10 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 18 października 2010 r. w sprawie podziału województwa kujawsko-pomorskiego na obwody łowieckie – z późn. zm., za wyjątkiem obwodów Nr 182, 199, 200 i 219, gdzie wystąpiły błędy polegające na nieuwzględnieniu danych powierzchniowych zawartych w powyższej uchwale,
- zgodnie z zawartymi umowami (§ 3 ust. 3), *Starosta* pismami z 26 marca 2013 r. powiadomił koła łowieckie o wysokości czynszu dzierżawnego za rok 2013,
- w konsekwencji powyższego działania pismami z 14 maja 2013 r. przekazano dzierżawcom faktury za czynsz z przypomnieniem o terminie zapłaty do końca maja 2013 r. ustalonym w § 3 ust. 4 umów dzierżawnych,
- zasady naliczania czynszu spełniają wymogi zawarte w art. 30 ust. 2a *Prawa łowieckiego* i § 4 rozporządzenia z dnia 4 grudnia 2002 r. Ministra Środowiska w sprawie zasad kategoryzacji obwodów łowieckich, szczegółowych zasad ustalania czynszu dzierżawnego oraz udziału dzierżawców obwodów łowieckich w kosztach ochrony lasu przed zwierzyną (Dz. U. Nr 210, poz. 1791 z późn. zm.) oraz komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 19 października 2012 r.,
- wymagane kwoty czynszu dzierżawnego wpłynęły do Starostwa Powiatowego w Aleksandrowie Kujawskim w ustalonym terminie,
- przekazanie środków finansowych do nadleśnictw i gmin oraz podatku VAT do organu skarbowego zrealizowano 16 i 24 lipca 2013 r. zgodnie zasadami wskazanymi w art. 31 ust. 1 i 2 *Prawa łowieckiego*,
- zadanie wskazane w art. 29 ust. 1 pkt 2 *Prawa łowieckiego* jako wykonywane przez *Starostę* z zakresu administracji rządowej zostało ujawnione w § 33 (wcześniej 28) rozdział VII ust. 6 pkt 6 Regulaminu Organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Aleksandrowie Kujawskim, jako „prowadzenie spraw związanych z wdzierżawianiem obwodów łowieckich polnych”.

2. W zakresie realizacji ustawy o ochronie gruntów:

w okresie objętym kontrolą wydano 48 decyzji zezwalających na wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej w tym:

- 18 decyzji o odrolnieniu z obowiązkiem uiszczenia należności i opłaty rocznej (zbadano 100%, tych decyzji),
- 30 decyzji z zastosowaniem zwolnienia z obowiązku uiszczenia należności i opłat rocznych z powodu:
  - przeznaczenia gruntów na cele budownictwa mieszkaniowego – art. 12a ustawy o ochronie gruntów,
  - umorzenia postępowania z powodu zastosowania art. 11 ust. 1-4 ustawy o ochronie gruntów.

(sprawdzeniu szczegółowemu poddano dokumentację 10 spraw zakończonych zwolnieniem lub umorzeniem (zbadano 33,4%).

Próba badawcza stanowi 58,34% wszystkich zezwoleń wydanych w okresie objętym kontrolą,

- przy wnioskowaniu sprawy w starostwie, obowiązują wnioski zawierające niezbędne dane do rozstrzygnięcia, opatrzone datą i podpisem pracownika przyjmującego sprawę, przedmiotowe wnioski wymagane są w każdym przypadku zmiany użytkowania gruntów,
- do wniosków składana była dokumentacja dowodowa zawierająca: decyzje o warunkach zabudowy z analizą funkcji oraz cech zabudowy i zagospodarowania terenu, bilans terenu, materiały ustalające pochodzenie klas bonitacyjnych gleb przeznaczonych do wyłączenia, sporządzonymi przez osoby uprawnione, wypisy z rejestru gruntów, oświadczenie o wartości gruntu na dzień wyłączenia,
- w przypadku 27 skontrolowanych wniosków sprawy zostały rozpatrzone i załatwione poprzez wydanie decyzji w terminie nieprzekraczającym zasad określonych w art. 35 *K.p.a.* W pojedynczym przypadku organ wezwał wnioskodawcę celem uzupełnienia braków - załączników do wniosku w terminie 7 dni zgodnie z art. 64 § 2 *K.p.a.* Decyzje wydano po otrzymaniu materiałów dowodowych,
- decyzje podpisali działający z upoważnienia Starosty: naczelnik lub zastępca naczelnika Wydziału Geodezji, Rolnictwa i Ochrony Środowiska oraz kierownik Powiatowego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej.

Decyzje przekazywano wnioskodawcom za zwrotnym potwierdzeniem odbioru, lub odbierano osobiście.

- zweryfikowane zezwolenia zawierały: prawidłową podstawę prawną za wyjątkiem kilku przypadków gdzie wskazano nieaktualny adres publikacyjny *ustawy o ochronie gruntów* oraz *K.p.a.*, uzasadnienie faktyczne i prawne oraz wskazanie organu odwoławczego – Samorządowe Kolegium Odwoławcze we Włocławku, zezwolenia skutkujące wnoszeniem należności i opłat zawierały sposób ich naliczenia,
- stwierdzono naliczenie należności zgodnie z zasadami określonymi w art. 12 ust. 7 *ustawy o ochronie gruntów* – z uwzględnieniem klasy oraz powierzchni wyłączanych gruntów. Dokonano pomniejszenia należności zgodnie z art. 12 ust. 6 *ustawy o ochronie gruntów* - w 2 przypadkach nie zaistniał obowiązek wniesienia należności w związku z faktem przekroczenia wartości należności przez wartość wyłączanego gruntu,
- w wydanych zezwoleniach na wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej naliczone zostały opłaty roczne - zgodnie z zasadami określonymi w art. 4 pkt 13 *ustawy o ochronie gruntów* (10% należności przez okres 10 lat). Wskazany został odbiorca należności i opłat rocznych – Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego, do którego przekazane zostały decyzje,
- w 10 zbadanych decyzjach zwolniono wnioskodawców z obowiązku uiszczenia należności i opłat rocznych w tym: w 7 przypadkach z tytułu wyłączenia gruntów na cele budownictwa mieszkaniowego - zgodnie z zasadą określoną w art. 12a *ustawy o ochronie gruntów* (do 0,05 ha dla budynku jednorodzinny lub do 0,02 ha na każdy lokal budynku wielorodzinnego) oraz w 3 przypadkach wydano decyzje o umorzeniu postępowania - grunty pochodzenia mineralnego klas IVa, IVb, V, VI.
- zadanie wskazane w art. 5 *ustawy o ochronie gruntów* jako wykonywane przez *Starostę* z zakresu administracji rządowej zostało ujawnione w „Regulaminie

organizacyjnym Starostwa Powiatowego w Aleksandrowie Kujawskim” w § 28 z 2011 r., oraz § 33 z 2013 r.

3. W zakresie przyjmowania i załatwianie skarg i wniosków:
  - a) realizację zadania zawarto w rozdziale XIII „Regulaminu Organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Aleksandrowie Kujawskim” wprowadzonego uchwałą Nr XXV/380/2013 Rady Powiatu w Aleksandrowie Kujawskim z dnia 21 czerwca 2013 r., wcześniej w rozdziale VIII Regulaminu ..., przyjętego uchwałą Nr IV/68/2011 Rady Powiatu w Aleksandrowie Kujawskim z dnia 30 marca 2011 r.,
  - b) zgodnie z pkt 8 rozdziału XIII „Regulaminu Organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Aleksandrowie Kujawskim” – zwanego dalej *Regulaminem*, zadanie prowadzenia rejestru skarg i wniosków przypisano naczelnikowi Wydziału Organizacji, Kadr i Szkolenia. Zapisy *Regulaminu* oraz informacje na tablicy informacyjnej spełniają wymóg § 3 ust. 1 i 2 rozporządzenia Rady Ministrów z 8 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków (Dz. U. Nr 5 poz. 46),
  - c) na tablicach ogłoszeń wewnątrz budynku, stwierdzono umieszczenie informacji o przyjmowaniu interesantów w sprawach skarg i wniosków przez *Starostę* lub *Wicestarostę* we wtorki od godz. 9⁰⁰ do 14³⁰ oraz naczelników i kierowników biur w godzinach pracy starostwa, spełniając wymóg art. 253 *K.p.a.*,
  - d) zgodnie z *Regulaminem* prowadzony jest centralny rejestr skarg i wniosków dla Starostwa Powiatowego, Rady Powiatu oraz jednostek organizacyjnych. W badanym okresie odnotowano 20 wpisów, w tym 7 spraw opisanych jako skargi i wnioski do *Starosty*. Zawartość rejestru spełnia wymagania art. 254 *K.p.a.*,
  - e) badając postępowania skargowe stwierdzono:
    - terminowe załatwianie skarg i wniosku, zgodnie z art. 237 § 1 i 244 § 1 *K.p.a.*,
    - rozpatrywanie spraw zgodnie z właściwością organu,
    - zakończenie postępowań zawiadomieniem zawierającym elementy wskazane w art. 238 § 1 *K.p.a.*, poza pouczeniem o treści art. 239 *K.p.a.* w przypadku uznania skargi za bezzasadną,
    - przekazanie spraw (ujętych w centralnym rejestrze) do innych organów zgodnie z ich właściwością, w terminie określonym w art. 231 *K.p.a.* powiadamiając o tym wnioskodawcę,
    - stosowanie w jednym przypadku trybu szczególnego określonego w art. 235 *K.p.a.* (wznowienie postępowania administracyjnego),
  - f) W okresie objętym kontrolą nie stwierdzono skarg składanych lub przekazywanych przez posłów na Sejm, senatorów oraz nie przyjmowano skarg lub wniosków składanych ustnie do protokołu.

W wyniku przeprowadzonej kontroli wskazać należy na następujący zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień:

- umowy na dzierżawę obwodów łowieckich zawarte w 2007 r. nie zawierają odniesień (aneksów) do zmian numeracji i powierzchni wskazanych w nowym podziale województwa kujawsko-pomorskiego na obwody łowieckie,
- zezwolenia na odrodlnienie gruntów posiadały nieaktualny adres publikacyjny ustaw: *K.p.a.* i *ustawy o ochronie gruntów*,

- zawiadomienia o sposobie załatwienia skarg bezzasadnych nie zawierały pouczenia o treści art. 239 *K.p.a.*

Przyczyną stwierdzonego uchybienia dotyczącego braku aneksowania umów dzierżawnych są nieścisłości co do wyliczeń obszaru obwodów związanych szczególnie z powierzchnią wyłączoną z mocy art. 26 *Prawa łowieckiego*, wynikającą z postępującej urbanizacji i rozwoju infrastruktury. Występujące w uchwale sejmiku niezgodności powierzchni i obszarów obwodów łowieckich, oraz powierzchni tych obwodów przypadających na poszczególne gminy (obwody Nr: 199, 200, 218 i 219) wnoszą niewłaściwe obliczenia tenuty dzierżawnej.

Przyczyną stwierdzonych uchybień: w zezwoleniach na odrolnienie gruntów był brak monitorowania zmian tekstów jednolitych przepisów oraz brak stosowania art. 238 *K.p.a.* przy zawiadomieniach o sposobie załatwienia skarg.

Skutkiem ujawnionych uchybień są błędy w zakresie realizacji zadań wynikających z *Prawa łowieckiego* i *K.p.a.*

Do ustaleń kontroli zawartych w projekcie wystąpienia pokontrolnego z dnia 22.10.2014 r. nie zostały zgłoszone zastrzeżenia. W projekcie wystąpienia pokontrolnego nie dokonano sprostowań, skreśleń ani uzupełnień.

W związku z powyższymi ocenami i uwagami zalecam Pani Staroście podjęcie następujących działań w celu wyeliminowania stwierdzonych w wyniku kontroli uchybień:

- należy dokonać aneksowania umów dzierżawnych na obwody łowieckie dostosowując ich parametry do numeracji i powierzchni wskazanych w uchwale Nr XLV/739/14 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 27 stycznia 2014 r. zmieniającej uchwałę w sprawie podziału województwa kujawsko-pomorskiego na obwody łowieckie (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2014 r. Nr 290), z uwzględnieniem opinii właściwych samorządów,
- stosować aktualny adres publikacyjny *ustawy o ochronie gruntów* i *K.p.a.* przy wydawaniu zezwoleń na odrolnienie gruntów,
- przestrzegać zasady zawierania pouczenia o treści art. 239 *K.p.a.* w pismach zawiadamiających o sposobie załatwienia skargi.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden egzemplarz otrzymuje kierownik jednostki kontrolowanej, a drugi egzemplarz pozostaje w aktach kontroli.

Na podstawie art. 49 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) oczekuję od Pani w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji o sposobie wykonania zaleceń lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych uchybień.

WOJEWODA
KUJAWSKO-POMORSKI